

(อม.๓๖)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑/๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๒/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๓ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๘ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๗ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยไม่แสดงรายการบัญชีเงินฝาก ๔ รายการ รายการหนี้ เบิกเงินเกินบัญชี ๑ รายการ และรายการหนี้เงินกู้ ๔ รายการ ขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหา

จึงยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน องค์คณะผู้พิพากษาเสียงข้างมากเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดียวกันหลายครั้ง และผู้ถูกกล่าวหาเคยต้องคำพิพากษา ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๐๓/๒๕๖๑ ของศาลนี้ ซึ่งพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและรอการลงโทษ ๑ ปี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ มาแล้ว อันเป็นการให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหา แต่ผู้ถูกกล่าวหา ยังกระทำความผิดในคดีนี้อีก ส่อแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่หยาบช้าและไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย จึงไม่มีเหตุที่จะรอการลงโทษจำคุกให้ผู้ถูกกล่าวหาอีก และให้บวกโทษจำคุก ๕ เดือน ของผู้ถูกกล่าวหา ที่รอการลงโทษไว้ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๐๓/๒๕๖๑ ของศาลนี้ เข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง เป็นจำคุกผู้ถูกกล่าวหาที่กำหนด ๖ เดือน

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา คำแก้อุทธรณ์ของผู้ร้อง พยานหลักฐานและรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ก่อนถูกดำเนินคดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหา

ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษานายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ จำนวน ๘ รายการ กรณีพ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษานายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ จำนวน ๑๐ รายการ กรณีพ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษานายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๗ จำนวน ๙ รายการ กรณีพ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษานายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ จำนวน ๘ รายการ และกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๗ จำนวน ๙ รายการ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องและสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ศาลพิพากษาว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา รวม ๕ กระหนาบ จำคุก ๕ เดือน และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี ตามที่ปรากฏในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๐๓/๒๕๖๑ ของศาลนี้ ต่อมาวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหา กรณีจึงไต่ถามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นคดีนี้กล่าวหาว่า เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ แล้ว ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่พ้นจากตำแหน่ง กล่าวคือต้องยื่นภายในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๒๒๗ วัน และไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่

๑. เงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๒๐๐๒๔๑๗๐๓๕ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ และ นางสาวอรทัย คำเมือง จำนวน ๖๕,๓๒๖.๗๓ บาท (เฉพาะส่วนของผู้ถูกกล่าวหา)

๒. เงินฝากธนาคารออมสิน เลขที่บัญชี ๐๒๐๑๖๐๓๑๐๖๕๐ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๗๗,๘๘๓.๑๗ บาท

๓. เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๔๗๒๕๒๓๔๕๖ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๑๐๐,๒๙๒.๒๙ บาท

๔. เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๔๗๒๕๓๐๕๑๘ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๓๐๖,๙๘๐.๑๔ บาท

๕. หนี้เบิกเงินเกินบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๔๗๓๐๒๔๓๗๔ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๒,๙๐๖,๐๔๒.๖๑ บาท

๖. หนี้เงินกู้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๔๗๖๐๐๗๘๕๗๐ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท

๗. หนี้เงินกู้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๔๗๖๐๐๗๘๖๕๑ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๑๕,๔๗๕,๒๑๕ บาท

๘. หนี้เงินกู้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๔๘๕๕๐๐๖๓๒๗๓ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๙. หนี้เงินกู้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๔๗๓๒๐๐๐๓๐๙ ชื่อบัญชี นางสาวสาธินี ดาวศิริโรจน์ จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่ามีว่า กรณีมีเหตุที่จะรอลงโทษจำคุกให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหายื่นอุทธรณ์ว่า ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๗ และในวันเดียวกันก็ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครเรื่อยมาจนถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จึงพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตามคำพิพากษาของศาลนี้ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งหลายครั้งหลายหนต่อเนื่องเชื่อมโยงกันมาตลอด ทำให้สับสนหลงลืม ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน มีภาระต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรหลาน ต้องดูแลธุรกิจสัมปทานดูทราย อพาร์ทเมนต์ และสวนอินทผลัมมีคนงานที่ต้องรับผิดชอบดูแล ผู้ถูกกล่าวหาช่วยงานการกุศล ประกอบคุณงามความดีช่วยเหลือสังคม ทั้งมีโรคประจำตัวเป็นโรคโลหิตจาง ความดันต่ำ นอนไม่หลับและซึมเศร้า ขอให้รอลงโทษจำคุก เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นชี้แจงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องที่เป็นประเด็นปัญหาในคดีนี้ ได้แก่

เงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร ๔ รายการ หนี้เบิกเงินเกินบัญชีและหนี้เงินกู้จากธนาคาร ๕ รายการ ทรัพย์สินบางรายการซ้ำกับรายการทรัพย์สินเดิมที่เคยเป็นปัญหาในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๐๓/๒๕๖๑ ของศาลนี้ ทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดปรากฏในรูปของการทำธุรกรรมที่ปรากฏชื่อธนาคารและผู้ถูกกล่าวหา เป็นคู่สัญญาทั้งหมด มิได้มีการใส่ชื่อบุคคลอื่นแทน ทั้งยังสามารถตรวจสอบได้ไม่ยาก พฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหา ไม่ถึงกับส่อไปในทางทุจริต แต่เกิดจากความบกพร่อง ไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของผู้ถูกกล่าวหาติดต่อเชื่อมโยงกันมาโดยตลอดจนถึงวันที่ศาล มีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ จึงยังฟังไม่ได้แน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่เจตนาและไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ และโทษทางการเมืองที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับโดยถูกเพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับโทษตามสมควรแก่พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด เชื่อว่าเพียงพอให้ผู้ถูกกล่าวหาทลายจำแล้ว กรณีมีเหตุอันควรปรานีรอการลงโทษจำคุกให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาฟังขึ้น แต่เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทลายจำ จึงเห็นควรกำหนดโทษปรับอีกสถานหนึ่ง

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษปรับผู้ถูกกล่าวหา ๑๐,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงปรับ ๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่อ่านคำพิพากษาขึ้นวินิจฉัยอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ไม่บวกโทษจำคุก ๕ เดือน ของผู้ถูกกล่าวหาที่รอการลงโทษไว้ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๐๓/๒๕๖๑ นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

นางมณฑรี อุชชิน

นายวิชาญ ศิริเศรษฐ์

นายเศกสิทธิ์ สุขใจ

นายประกอบ ลินะเปสนันท์

นายรังสรรค์ โรจน์ชีวิน

นายอรพงษ์ ศิริกานต์นนท์

นายเผด็จ ชมพานิชย์

นายภัฏ วิภูมิรพี

นางจรรยา จีระเรืองรัตนา